

VROLIJKE BEKENTENIS

Voor Jacky Hagemann-Kallenbach
(1961-2022)

VROLIJKE BEKENTENIS

Een zesdaags online symposium ‘Denken over de georganiseerde misdaad’, ter viering van het tweehonderdjarig bestaan van het Nederlandse koningshuis; het tweehonderdjarig bestaan van het Nederlandse gerechtshof; het tweehonderdjarig bestaan van het Nederlandse Openbaar Ministerie; het tweehonderdjarig bestaan van het Nederlandse gevangenisstelsel en het tweehonderdjarig bestaan van de georganiseerde misdaad in Nederland.

(En waarom de geboorte van deze ‘vijfling’, plus de oprichting van de Leidse studentenvereniging Minerva in 1814, geen toeval is.)

door

Jan Zonderland,
woordvoerder namens de georganiseerde misdaad,
regio Midden-Nederland

© 2023 Jan Zonderland | uitgeverij Noordboek

Omslagontwerp en boekverzorging: Bart van den Tooren

Druk: Wilco, Amersfoort

ISBN 978 94 6471 020 5

NUR 340 | 820

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van uitgeverij Noordboek, postbus 234, 8400 AE Gorredijk, Nederland – info@noordboek.nl.

De uitgeverij stelt alles in het werk om op milieuvriendelijke en duurzame wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van dit boek is gebruikgemaakt van papier dat het keurmerk van de Forest Stewardship Council (fsc) mag dragen. Bij dit papier is het zeker dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Noordboek is onderdeel van
20 leafdesdichten en in liet fan wanhoop bv

WWW.NOORDBOEK.NL

Disclaimer:

Iedere gelijkenis met (bestaande) personen, gebeurtenissen en ontwikkelingen in ons maatschappelijk bestel berust geenszins op een ongelukje.

EERSTE DAG

DE WOORDVOERDER

Dames en heren,

Sta mij toe u allen welkom te heten vanuit het zonovergoten en coronavrije Casablanca bij dit online symposium over de georganiseerde misdaad. Zoals u achter mij kunt zien is er geen locatie idyllischer of beter geschikt voor ons onderwerp van vandaag dan deze smalle steegjes in de kashba, waar je, als je goed je oren de kost geeft, nog steeds die lispelende, lijzige stem van Humphrey Bogart als een fluis-tering uit het verleden kunt vernemen. De teller, zie ik, staat nu op 467.321 aanwezigen, wat er grofweg zo'n honderdduizend meer zijn dan bij de cursus 'Polderterrorisme' die ik verleden week gaf. Klaarblijkelijk wist ik toen een gevoelige snaar te raken, wat ik ook terugzag in de vele, vele reacties op de sociale media. Nogmaals welkom en dank.

Voor ons onderwerp van vandaag voer ik u mee, door de geschiedenis heen, langs de spreekbuizen van de wetenschap, de politiek, de journalistiek, justitie en de publieke opinie. Alle hadden ze in de loop van de tijd het nodige te vertellen over de georganiseerde misdaad; slechts zelden, grenzend aan het zielige, gebeurde dit met enig verstand van zaken. Dit onbegrip noopte ons om een weerwoord te formuleren, in een poging de balans tussen feiten en meningen weer enigszins te herstellen. Dit is ook een beetje een kwestie van fair play, want laten we wel zijn, wij, de representanten van de georganiseerde misdaad, zijn nooit gehoord in deze breed gevoerde maatschap-

pelijke discussie, ook al ligt dit onderwerp ons allen zo na aan het hart. Alle departementen, alle instituties en alle politieke partijen, waar dan ook ter wereld, stuurden en sturen hun woordvoerders de wereld in om hun zegje te doen over hoe vreselijk wij wel niet zijn. Men heeft over ons geschreven en gedebatteerd in termen van *hun* ‘misdadig brein’, *hun* misdadige aanleg, *hun* genetische mankeren en *hun* onaangepastheid, zonder enige vorm van zelfrelativering, zonder de hand in eigen boezem te steken, zonder even stil te staan bij de wijze woorden van Jim van Os: ‘Goed aangepast te zijn in een krankzinnige maatschappij beschouw ik niet als teken van een blakende, mentale gezondheid.’ De goegemeente heeft ons, in ieder geval na de codificatie van Napoleon, soms met gretige machtswellust opgehangen, gewurgd, geradbraakt, gevierendeeld, gevangengezet, ter dood veroordeeld, op gruwelijke wijze op ons geëxperimenteerd en ons sociaal uit- en buitengesloten. Weer anderen, onder het mom werken van barmhartigheid te verrichten, sloten ons op in werkkampen, concentratiekampen en verbetergestichten, waar we als vliegen geplet werden. Dit alles geschiedde zonder ook maar één keer het fatsoen te hebben gewoon naar onze mening te vragen.

Vandaar dat wij het initiatief in eigen hand namen. Het werd zo langzamerhand wel tijd daarvoor. Wij kwamen op het idee één van ons naar voren te schuiven om ons standpunt in dezen nader onder woorden te brengen. Onze voorkeur ging daarbij uit naar iemand die gepokt en gemazeld is in het bespelen van woorden, wiens pen minstens even machtig is als zijn zwaard, een persoon die zijn sporen in het veld reeds verdiende en die bescheiden genoeg is om in te zien dat hij beschikt over buitengewone charismatische eigenschappen. Tevens zou dit een onopvallende verschijning moeten zijn, iemand die je op straat zo voorbij zou lopen, die de opsporingsdiensten bijgevolg totaal negeren, zonder ook maar één moment te vermoeden dat er bijzondere talenten in deze er onbenullig uitziende persoon sluimeren, wachtend op het juiste tijdstip en de gelegenheid waarop hun macht zich kan manifesteren, aldus vriend en vijand verbazend. Dit zou iemand moeten zijn zoals Kayser Soze, de rol van Kevin Spacey in *The Usual Suspects*, of Paul Potts. Wie herinnert zich niet de prachtige vertolking van Puccini’s ‘Niemand mag slapen’, het *Nessun dorma*, van deze onopvallende mobiele telefoontjes verkopende tenor? Wij doen dat in ieder geval allemaal wel.

Wij waren dan ook niet erg verbaasd dat *ik* als meest geschikte kandidaat uit de bus kwam, even unaniem als anoniem gekozen, zonder noemenswaardige dwang. En zie, vandaag sta ik voor u in mijn hoedanigheid van de allereerste woordvoerder namens de georganiseerde misdaad ooit, een grote eer. Aangezien het te doen gebruikelijk is, volgens de goegemeente, dat een beetje georganiseerde misdadiger zich tooit met een welluidende bijnaam, zoals 'de Ouwe', 'de Stille' of 'de Neus', zal ik met deze gewoonte breken. Ik doe niet mee aan deze flauwekul. Wat anderen over mij willen beweren, kan ik echter niet verhinderen. Bijgevolg mag u mij 'de Passant' noemen, wat terug te voeren is op mijn onnavolgbare vermogen plotseling her en der op te duiken en ook weer te verdwijnen, zonder ook maar één spoor achter te laten.

Ik wil het deze week met u hebben over het thema 'denken over de georganiseerde misdaad', zulks ter viering van het tweehonderdjarig bestaan van het Openbaar Ministerie, dat wil zeggen het instituut dat geacht wordt ons, de georganiseerde misdaad, op te sporen, te vervolgen en te bestrijden. Ik zal betogen dat het woord 'denken' volstrekt misplaatst is als het gaat om de wijze waarop justitie met ons omspringt. Eerder is het zo dat ik hier 'de lof der misdaad' wil zingen, niet in de zin dat ik hier de misdaad zelf, georganiseerd of niet, wil loven, maar eerder in de betekenis dat ik namens de georganiseerde misdaad mijn mening, waardering en lof uitspreek over een menswaardig bestaan. Ik zal dat doen aan de hand van een reeks bekentenissen, de ene wat meer, de andere wat minder vrolijk.

Voordat we beginnen verzoek ik u om in te loggen op Wire, een extra beveiligde website, via het icoontje met die Nietzsche-snor links onderaan uw computerscherm, zodat we griezels en andere pottenkijkers buiten de deur kunnen houden. Als u een betalende abonnee bent, wordt u automatisch doorgeschakeld; indien u inlogt als gast, verzoeken wij u vriendelijk om eerst even uw bankrekeningnummer en de bijbehorende pincode in de daarvoor bestemde velden in te vullen en te voorzien van uw digitale handtekening. (Vergeet niet ter verificatie om ook uw geboortedatum in te vullen.)

Goed. Zijn we zover? Ik zal u meevoeren langs vraagstukken en thema's als:

- 1) Wat is de georganiseerde misdaad?
- 2) Justitie en de georganiseerde misdaad.
- 3) Media en de georganiseerde misdaad.
- 4) Het grote publiek en de georganiseerde misdaad.
- 5) Een nieuwe kijk op de georganiseerde misdaad.

En we ronden het geheel af met:

- 6) Een kleine filosofie van de georganiseerde misdaad.

Maar laat ons beginnen met te kijken of we een antwoord kunnen vinden op de vraag die eenieder de laatste maanden op de lippen brandt:

Werd Peter R. de Vries door de georganiseerde misdaad vermoord?

Het antwoord daarop is 'nee', driewerf nee. Dus nee, nee en nogmaals nee. Hoe komen jullie erbij? Waarom zouden we? Wij waren door deze laffe moord zeer ontzet en spreken ons leedwezen uit met zijn familie. Met de moord op Peter hadden wij echter niets te maken. Het feit is en blijft dat wij Peter heel erg hoog hadden zitten wegens zijn vriendschapsbanden met Cor van Hout. Peters loyaliteit, ook na de dood van Cor, jegens diens familieleden, de Holleeders, oogste ons aller verbazing en bewondering.

'Tuurlijk, ik weet het, het Openbaar Ministerie is momenteel druk bezig om de twee verdachten in deze zaak in verband te brengen met het Marengo-proces en de georganiseerde misdaad. De Pool Kamil E en de Marokkaan Delano G zouden Peter vermoord hebben vanwege zijn 'dienstbaarheid aan betrokkenen in een strafproces', aldus de voorzitter van het College van procureurs-generaal Gerard van der Brug, wat een wollige manier is om te zeggen dat wij, de georganiseerde misdaad, achter de moordaanslag zouden zitten. Harde aanwijzingen hiervoor vindt het Openbaar Ministerie terug in de vingerafdrukken van beide verdachten op het moordwapen, een omgebouwd alarmpistool in de kofferbak van hun vluchtauto, plus een ooggetuige die verklaard zou hebben dat Kamil E een week voor de moord de omgeving voor de moordaanslag aan het 'afleggen' was. De verklaring van de ooggetuige wordt daarbij bevestigd door beelden

van een beveiligingscamera waarop de vluchtauto met daarin Kamil E te zien valt.

Uit datzelfde ‘feitenrelaas’ maken wij echter op dat het hier *niet kan* gaan om een aanslag vanuit de hoek van de georganiseerde misdaad, maar dat de aanslag meer te maken had met twee amateurs die zochten naar hun *ten minutes of fame*, even aangenomen dat zij naast verdachten ook de daadwerkelijke daders zouden zijn. Want welke professional gaat er nu iemand vermoorden met een omgebouwd alarmpistool? Deze dingen, overmaatse klapperpistooltjes, waarschijnlijk van het merk Zoraki, worden vanuit Turkije geëxporteerd naar Oostbloklanden en daar omgebouwd – door er bijvoorbeeld een andere loop op te plaatsen – tot ‘echte’ vuurwapens en vinden vervolgens hun weg naar Duitsland en Nederland. Maar! Het risico dat de munitie in de loop ontploft is veel te groot. Daarnaast hebben aangepaste kogels meestal een te lage penetratiesnelheid, zodat ze ternauwernood in staat zijn om een bierblikje te doorboren. En wat belangrijker is: deze pistolen hebben een veel te hoge omzetsnelheid. Omdat ze zo goedkoop zijn, een paar tientjes, wisselen die proppen-schietters veelvuldig van eigenaar en gebruiker. Ze worden ook veel uitgeleend of zelfs verhuurd. Een professional zou zulke risico’s nooit nemen. En dit gezegd hebbende komen we toe aan de eerste positieve vaststelling van vanmiddag: een amateur neemt risico’s zonder dat te weten, een professional doet dat bewust niet.

Dus de vraag die u uzelf zou moeten stellen, na al het mediage-weld dat u over u heen uitgestort krijgt, is: zou een professional zo dom zijn om een omgebouwd alarmpistool te gaan gebruiken bij een moordaanslag, terwijl hij weet dat er een gereede kans bestaat dat zo’n ding in zijn gezicht kan ontploffen, dat de kogels een slachtoffer op een zeer specifieke plaats moeten treffen om de nodige schade aan te kunnen brengen, en zonder te weten of dit wapen eerder gebruikt werd bij andere aanslagen? Nee, een professional waagt zich niet eens in de buurt van zo’n ‘heet’ wapen.

Dan het ‘afleggen’, of ‘spotten’, in politietermen ook wel ‘surveillance’ genaamd, of misschien is het woord ‘voorstudie’ hier beter op zijn plaats. Een bekend voorbeeld van niet onverdienstelijk afleggen zien we terug in de reclamespotjes van het bedrijf Verisure. Een man komt aan de deur, kijkt bij binnenkomst van het huis goed om zich heen, zegt dat er in de buurt eerder werd ingebroken, en probeert